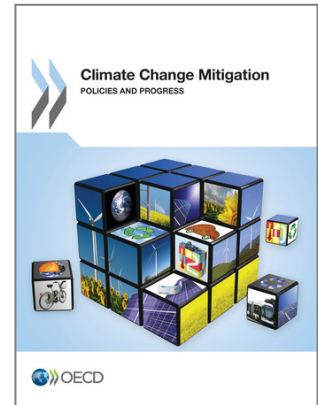

OECD *Multilingual Summaries* Climate Change Mitigation Policies and Progress

Summary in Greek

Read the full book on: [10.1787/9789264238787-en](https://doi.org/10.1787/9789264238787-en)

Άμβλυση της κλιματικής αλλαγής Πολιτικές και πρόοδος

Περίληψη στα ελληνικά

Η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής συνιστά μία δύσκολη πολιτική πρόκληση που απαιτεί υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ των χωρών. Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου πρέπει να μειωθούν κατά 40-70% κάτω από τα επίπεδα του 2010 έως το 2050 και να διαμορφωθούν σε σχεδόν μηδενικά ή αρνητικά επίπεδα έως το 2100 για να συγκρατηθεί η αύξηση της παγκόσμιας μέσης θερμοκρασίας κάτω από 2 °C. Εάν συνεχιστούν οι σημερινές τάσεις, υπάρχει μεγάλη πιθανότητα περαιτέρω αύξησης της θερμοκρασίας, εντείνοντας τον κίνδυνο σοβαρών και μη αναστρέψιμων επιπτώσεων στα οικοσυστήματα, σημαντικών διαταραχών στα γεωργικά συστήματα και επιπτώσεων στην ανθρώπινη υγεία σε αυτόν τον αιώνα και μετέπειτα.

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται οι τάσεις και η πρόοδος των πολιτικών για την άμβλυση της κλιματικής αλλαγής στις 34 χώρες μέλη του ΟΟΣΑ, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις 10 οικονομίες εταίρους (Βραζιλία, Ινδονησία, Ινδία, Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, Κολομβία, Κόστα Ρίκα, Λεττονία, Λιθουανία, Νότια Αφρική και Ρωσική Ομοσπονδία). Σκοπός της έκθεσης είναι να αυξηθεί η διαφάνεια και να κατανοηθούν καλύτερα οι στόχοι άμβλυσης και ο βαθμός στον οποίο τα μέσα τιμολόγησης του άνθρακα και άλλες πολιτικές για την αντιμετώπιση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου έχουν εφαρμοστεί στους διαφορετικούς οικονομικούς τομείς.

Έχουν διαπιστωθεί οι παρακάτω βασικές εξελίξεις αναφορικά με τις πολιτικές για την άμβλυση της κλιματικής αλλαγής:

- **Οι συνολικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου των υπό μελέτη χωρών έχουν αυξηθεί από τη δεκαετία του '90, αν και οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου ανά μονάδα Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) έχουν μειωθεί σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις.** Σε αρκετές περιπτώσεις, οι εκπομπές μειώθηκαν τα τελευταία έτη ως επακόλουθο της χρηματοπιστωτικής κρίσης, όμως αυξήθηκαν έκτοτε λόγω της ανάκαμψης της οικονομικής δραστηριότητας ή λόγω των αλλαγών στην πολιτική για την πυρηνική ενέργεια μετά το πυρηνικό ατύχημα στη Φουκουσίμα. Μολονότι κάποιες χώρες έχουν περιορίσει τις εκπομπές που παράγουν, απαιτούνται πιο φιλόδοξοι στόχοι από όλους σύμφωνα με τις αρχές της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC), προκειμένου να αποφευχθεί η επικίνδυνη ανθρωπογενής κλιματική αλλαγή.
- **Μολονότι αυξάνεται η χρήση ενεργειακών πηγών με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, οι περισσότερες χώρες εξακολουθούν να βασίζονται στα ορυκτά καύσιμα για να τροφοδοτήσουν τις οικονομίες τους και συνεχίζουν να στηρίζουν την παραγωγή και την κατανάλωση των ορυκτών καυσίμων.** Συγκεκριμένα, το κάρβουνο –το καύσιμο με τις υψηλότερες εκπομπές άνθρακα- εξακολουθούσε να αντιπροσωπεύει το 45% της παραγωγής ενέργειας στις υπό μελέτη χώρες το 2012. Αν και σε αρκετές χώρες έχει συντελεστεί πρόοδος όσον αφορά τη μεταρρύθμιση των επιδοτήσεων της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων, πολλές άλλες συνεχίζουν να στηρίζουν την παραγωγή και την κατανάλωση των εν λόγω καυσίμων.
- **Οι ενεργειακοί φόροι αναπροσανατολίζονται βαθμιαία ώστε να αντικατοπτρίζουν την περιεκτικότητα των καυσίμων σε άνθρακα.** Παράλληλα, όλο και περισσότερες χώρες

χρησιμοποιούν φόρους επί του άνθρακα τιμολογώντας σαφώς τις εκπομπές CO₂. Εντούτοις, το μερίδιο των συνολικών εκπομπών που καλύπτεται από τους ενεργειακούς φόρους και τους φόρους άνθρακα παραμένει χαμηλό και οι φορολογικοί συντελεστές έως σήμερα δεν ήταν επαρκείς για να προωθήσουν τεχνολογικές αλλαγές και να αλλάξουν σημαντικά τη συμπεριφορά των καταναλωτών. Οι φόροι άνθρακα ήδη εφαρμόζονται ή πρόκειται να εφαρμοστούν σε εθνικό ή υποεθνικό επίπεδο σε 15 από τις υπό μελέτη χώρες.

- **Όλο και περισσότερες διεθνείς, εθνικές και υποεθνικές αρχές εφαρμόζουν συστήματα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ), όμως οι τιμές των δικαιωμάτων είναι χαμηλές.** ΣΕΔΕ έχουν θεσπιστεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε εθνικό επίπεδο στην Ελβετία, την Κορέα και τη Νέα Ζηλανδία. Η Κίνα ξεκίνησε πιλοτικά ΣΕΔΕ σε επτά πόλεις και επαρχίες και σχεδιάζει να εφαρμόσει ένα σύστημα που θα καλύπτει το σύνολο της οικονομίας. ΣΕΔΕ έχουν επίσης εφαρμοστεί σε υποεθνικό επίπεδο στην Καλιφόρνια και σε εννέα βορειοανατολικές Πολιτείες των ΗΠΑ, στο Κεμπέκ στον Καναδά, στο Τόκυο και στην Σαϊτάμα στην Ιαπωνία.
- **Πολλές από τις υπό μελέτη χώρες αναθεώρησαν πρόσφατα τις πολιτικές στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, περιορίζοντας τη χρήση του μηχανισμού εγγυημένων σταθερών τιμών (feed-in-tariff) και διευρύνοντας τη χρήση του μηχανισμού εγγυημένων διαφορικών τιμών (feed-in premium), καθώς και ανταγωνιστικές διαδικασίες πλειστηριασμού.** Πρότυπα εκπομπών για τα εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, πρότυπα οικονομίας καυσίμου για τα οχήματα και πρότυπα ενεργειακής απόδοσης για τα κτίρια χρησιμοποιούνται επίσης ευρέως. Άλλοι στόχοι, όπως η βελτίωση της ενεργειακής ασφάλειας, της ποιότητας του αέρα και της ανθρώπινης υγείας, μπορούν να προωθήσουν παρόμοιες πολιτικές.
- **Οι δημόσιες δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης (E&A) για την ενέργεια παραμένουν χαμηλές ως ποσοστό του ΑΕΠ. Όμως, αυξάνεται το ποσοστό των δαπανών E&A για την ενέργεια που έχουν διατεθεί σε ενεργειακές τεχνολογίες με χαμηλές εκπομπές άνθρακα, όπως η αποθήκευση ενέργειας, τα έξυπνα δίκτυα (smart grids), τα προηγμένα καύσιμα και οχήματα και η τεχνολογία δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα (CCS).** Το 2012, 22 χώρες μέλη του ΟΟΣΑ δαπάνησαν συλλογικά περίπου 13 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ σε δραστηριότητες E&A για την ενέργεια και κυρίως για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση και την πυρηνική ενέργεια. Πάνω από τις μισές δημόσιες δαπάνες E&A για τα ορυκτά καύσιμα διατέθηκαν στην τεχνολογία CCS σε μερικές χώρες. Ο ιδιωτικός τομέας είναι επίσης μία σημαντική πηγή δαπανών E&A για την ενέργεια.
- **Μολονότι οι ενέργειες των περισσότερων υπό μελέτη χωρών για τη μείωση των εκπομπών που οφείλονται στη γεωργία ήταν έως σήμερα περιορισμένες, μερικές χώρες κατάφεραν να μειώσουν την αποψίλωση και λαμβάνουν μέτρα για να αντιμετωπίσουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από άλλους μη ενεργειακούς τομείς.** Η γεωργία, η αποψίλωση, οι βιομηχανικές διεργασίες και τα απόβλητα είναι σημαντικές πηγές εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε μερικές χώρες. Η ένταση των εκπομπών από το γεωργικό τομέα έχει μειωθεί σε πολλές χώρες από το 1990. Εντούτοις, η εφαρμογή των πολιτικών άμβλυνσης στον εν λόγω τομέα έχει αποδειχτεί δύσκολη, εν μέρει διότι η διάθεση των τεχνολογιών χαμηλού κόστους για τη συμβολή της γεωργίας στην άμβλυνση της κλιματικής αλλαγής είναι περιορισμένη σε πολλές περιφέρειες. Σημαντική πρόοδος έχει συντελεστεί στη μείωση των ποσοστών αποψίλωσης σε μερικές χώρες (π.χ. Βραζιλία), παρά το υψηλό σημείο εκκίνησης. Συνδυασμοί οικονομικών μέσων, κανονισμών και προγραμμάτων πληροφόρησης χρησιμοποιούνται για τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου από τον τομέα της βιομηχανίας και των αποβλήτων.

Σχεδόν όλες οι υπό μελέτη χώρες έχουν καθορίσει στόχους άμβλυνσης για το 2020 στο πλαίσιο της UNFCCC ή του Πρωτοκόλλου του Κιότο, και το είδος και η φιλοδοξία των στόχων αυτών αντικατοπτρίζει τις εθνικές συνθήκες. Πολλές έχουν επίσης προαναγγείλει Προτεινόμενες Εθνικά Καθορισμένες Συνεισφορές (INDC) για την περίοδο μετά το 2020. Σε εθνικό επίπεδο, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει θεσπίσει ένα νομικά δεσμευτικό, μακροπρόθεσμο στόχο άμβλυνσης μαζί με βραχυπρόθεσμους προϋπολογισμούς άνθρακα. Παρόμοιες προσεγγίσεις έχουν θεσπιστεί ή βρίσκονται υπό εξέταση στη Γαλλία, τη Δανία, τη Νορβηγία και τη Φιλανδία. Πολλές χώρες έχουν επίσης θέσει εθνικούς στόχους για σχετικούς δείκτες, όπως οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η ενεργειακή απόδοση και η δασοκάλυψη.

Ακόμα και εάν οι εθνικά καθορισμένες συνεισφορές και οι εθνικοί στόχοι που έχουν προαναγγελθεί μέχρι σήμερα επιτευχθούν πλήρως, ο υπολειπόμενος παγκόσμιος προϋπολογισμός άνθρακα (το ανώτατο όριο εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για να συγκρατηθεί η θερμοκρασία κάτω από τους 2 °C) θα εξαντληθεί περίπου το 2040, εάν δεν αναληφθεί δυναμικότερη δράση. Μολονότι στις περισσότερες υπό μελέτη χώρες συντελείται κάποια πρόοδος ως προς την εκπλήρωση των στόχων άμβλυνσης που έχουν

καθορίσει, πολλές θα αποτύχουν εάν δεν επιταχύνουν σημαντικά τις προσπάθειες για την αύξηση των ετήσιων ποσοστών μείωσης των εκπομπών.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2015), *Climate Change Mitigation: Policies and Progress*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264238787-en